

**Сумський державний педагогічний університет
імені А.С. Макаренка**

ІНІІ
Кафедра філософії та соціальних наук

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЛОГІКА

перший (бакалаврський) рівень

галузь знань 01 Освіта

спеціальність 014 Середня освіта (Мова і література (німецька))

освітньо-професійна програма Середня освіта (Німецька та англійська мови)

мова навчання українська

Погоджено науково-методичною комісією
ІНІІ інституту історії та філософії
28 вересня 2018 р.
Голова – Подрез Ю.В., к. істор. н., доцент

Суми - 2018

Розробник: Зленко Н.М., к. філос. н., доцент.

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри філософії та соціальних наук

Протокол № 2 від 28 вересня 2018 р.

Завідувач кафедри Снегірьов І. О., к. філос. н., доцент

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 3	Бакалавр	Вибіркова	
Індивідуальне навчально-дослідне завдання - твір-есе, анотація наукової статті, тези до наукової конференції, наукова стаття		Рік підготовки:	2-й
		Семестр	3-й
Загальна кількість годин - 90		Лекції	18 год.
		Практичні, семінарські	18 год.
		Консультації	2 год.
		Самостійна робота	52 год.
		Вид контролю: залік	

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є забезпечення базової підготовки студентів в сфері формування системи знань про основні закони і форми логічного мислення, формування свідомого ставлення до процесу правильного мислення за допомогою наукових понять і термінів, ознайомлення студентів з логічною теорією мислення.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- ознайомити студентів із теоретичними основами логіки як філософської науки про процедуру правильного, аналітичного, критичного мислення; способами його організації та законами, дотримання котрих забезпечує формальну правильність здійснення інтелектуальних операцій і є умовою їх практичної ефективності;
- на понятійному рівні розкрити студентам тенденції історичного розвитку логіки як галузі філософського та методологічного знання;
- навчити студентів практичним навичкам формування логічної культури мислення; критичного аналізу соціологічних текстів; побудови нормованих повідомлень; освоєння прийомів формування логічної аргументації при проведенні соціологічного дискурсу.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Оволодіння фаховими компетентностями, що формуються під час вивчення дисциплін «Філософія», «Психологія», «Мовознавство».

Критерії оцінювання результатів навчання

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90–100	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані лише з незначною кількістю помилок. Оцінка « відмінно » виставляється за повні, систематичні, логічно викладені знання. Студент повинен розуміти суть філософської парадигми кожної історичної епохи, місце в ній конкретних представників філософської думки, коло їх ідей і суть їх внеску в розвиток філософії. Він повинен володіти категоріальним апаратом, навичками логічного доведення, мати власну позицію по суті поставлених питань.
82–89	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вище середнього рівня з кількома помилками. Оцінка « добре » передбачає, що, в цілому володіючи матеріалом, студент допускає незначні неточності та окремі помилки, виклад недостатньо систематизований, розуміння суті понять та категорій не завжди чітке.
74–81	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вірно з певною кількістю суттєвих помилок. Оцінка « добре » передбачає, що, в цілому володіючи матеріалом, студент допускає незначні неточності та окремі помилки, виклад недостатньо систематизований, розуміння суті понять та категорій не завжди чітке.
64–73	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані непогано, але зі значною кількістю недоліків. Оцінка « задовільно » виставляється студенту, який має суттєві недоліки у викладі навчального матеріалу, має прогалини у знаннях, потребує навідних питань і не може самостійно побудувати логіку відповіді. Разом з тим оцінка “задовільно” передбачає засвоєння вузлових питань, розуміння суті основних проблем курсу.
60–63	Кредит зараховано. Виконання контрольних заходів задовольняє мінімальним критеріям. Оцінка « задовільно » виставляється студенту, який має суттєві недоліки у викладі навчального матеріалу, має прогалини у знаннях, потребує навідних питань і не може самостійно побудувати логіку відповіді. Разом з тим оцінка “задовільно” передбачає засвоєння вузлових питань, розуміння суті основних проблем курсу.
35–59	Кредит не зараховано. Студенту надається можливість скласти оговорені контрольні заходи для поліпшення підсумкової оцінки. Оцінка « незадовільно » виставляється студенту, який не розуміє суті поставлених питань, не має знань основних проблем та понять курсу філософії, не орієнтується в змістові основних епох розвитку філософської думки.
0–34	Кредит не зараховано. Студент повинен повторно освоювати навчальний матеріал дисципліни.

Розподіл балів

Поточний контроль									Підсумко ва контроль на робота	Контроль самостійної роботи - ІНДЗ	Сума
РОЗДІЛ 1		РОЗДІЛ 2				РОЗДІЛ 3.					
T 1.1.	T 1.2	T 2.1	T 2.2	T.2.3	T 2.4.	T 3.1	T 3.2.	T.3.3.	15	20	100
10	5	10	10	5	5	10	5	5			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	задовільно
60 - 63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачене застосування як активних, так і інтерактивних навчальних технологій, серед яких: лекції проблемного характеру, міні-лекції, робота в малих групах, семінари-дискусії, мозкові атаки, кейс-метод, презентації, метод проектної роботи.

Діагностика (моніторинг і перевірка) результатів навчання здійснюється шляхом виконання студентами:

- 1) тестових завдань;
- 2) написанням есе;
- 3) презентацій і виступів на наукових заходах;
- 4) підсумкової контрольної роботи у тестовій формі.

Словесні

Розповідь-пояснення використовується під час навчання студентів на протязі лекції. За метою виділяються такі види розповіді: розповідь-вступ, розповідь-повість, розповідь-висновок. Ефективність зазначеного методу залежить головним чином від уміння викладача розповідати, дохідливості та доступності інформації, від поєднання його з іншими методами навчання.

Бесіда – це діалог між викладачем та студентом, який дає можливість за допомогою цілеспрямованих і вміло сформульованих питань спрямувати студента на активізацію отриманих знань. Саме з допомогою їх викладач активізує діяльність студентів, ставлячи їм запитання для розмірковування, розв'язання проблемної ситуації.

Лекція служить для пояснення теми; її типовими ознаками, є тривалість запису плану та рекомендованої літератури, уведення та характеристика нових понять, розкриття та деталізація матеріалу, завершальні висновки викладача, відповіді на запитання.

Наочні методи

Ілюстрація – допоміжний метод при словесному методі, її значення полягає в яскравішому викладенні та показі власної думки.

Демонстрація характеризується рухомістю засобу демонстрування, наприклад, демонстрація навчальних фільмів.

Навчальна робота під керівництвом викладача – самостійна робота. До неї належать написання рефератів, самостійні письмові роботи, контрольні роботи.

Перевірка глибини засвоєння знань, рівня сформованості навичок та умінь студентів відбувається у формі поточного, проміжного та підсумкового видів контролю.

Поточний контроль здійснюється через оцінювання усних відповідей щодо проблем для обговорення, передбачених планом семінарських занять,

виконання процесуальних документів на практичних заняттях, а також шляхом:

- проведення експрес-опитувань,
- тестування,
- підготовки доповідей і рефератів,
- написання самостійних і контрольних робіт.

При оцінюванні враховується глибина теоретичних знань та практичних навичок студентів і вміння застосовувати їх на практиці.

Проміжний контроль передбачає перевірку рівня засвоєння студентами теоретичного і практичного матеріалу модулів і здійснюється в межах семестру наприкінці планового вивчення спецкурсу.

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку після закінчення вивчення навчальної дисципліни.

Для поточного контролю, який здійснюється під час семінарських занять: усне опитування теоретичного матеріалу по темі заняття; розв'язок аудиторних практичних вправ і завдань; короткострокові тематичні письмові самостійні роботи.

Для контролю самостійної роботи, який здійснюється під час семінарських занять: заслуховування відповідей на запитання, запропонованих для самоконтролю, перевірка розв'язків домашніх практичних вправ і завдань; термінологічні диктанти по матеріалу, запропонованому для самостійного опрацювання.

Для підсумкового контролю: підсумкова контрольна робота у формі тестового опитування. Підсумкові контрольні завдання сформульовано у формі тестових запитань на вибір однієї правильної відповіді серед 3 запропонованих варіантів відповідей.

6. Програма навчальної дисципліни

Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Вступ до логіки.

Тема 1.1. Предмет, структура і завдання логіки

Тема 1.2. Екскурс в історію розвитку логіки

Розділ 2. Основні форми і закони мислення.

Тема 2.1. Поняття як форма мислення.

Тема 2.2. Судження як форма мислення.

Тема 2.3. Основні закони логіки.

Тема 2.4. Умовивід як форма мислення.

Розділ 3. Логічні основи практичної та соціально-комунікативної діяльності.

Тема 3.1. Доведення та спростування як логічні операції (логічна теорія аргументації).

Тема 3.2. Логічні основи ведення суперечок (еристика).

Тема 3.3. Логіка формування нового знання. Парадокси наукового пізнання.

Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Денна форма				
	Усього	у тому числі			
		Лек.	Практ.	Конс.	Сам. робота
1	2	3	4	5	6
Розділ 1. Вступ до логіки.					
Тема 1.1. Предмет, структура і завдання логіки.	10	2	2		6
Тема 1.2. Екскурс в історію розвитку логіки.	10	2	2		6
Розділ 2. Основні форми і закони мислення.					
Тема 2.1. Поняття як форма мислення.	14	4	4		6
Тема 2.2. Судження як форма мислення.	14	4	4		6
Тема 2.3. Основні закони логіки	12	2	2	2	6
Тема 2.4. Умовивід як форма мислення.	14	4	4		6
Розділ 3. Логічні основи практичної та соціально-комунікативної діяльності.					
Тема 3.1. Доведення та спростування як логічні операції (логічна теорія аргументації).	6	-	-		6
Тема 3.2. Логічні основи ведення суперечок (еристика).	6	-	-		6
Тема 3.3. Логіка формування нового знання. Парадокси наукового пізнання.	4	-	-		4
Усього годин	90	18	18	2	52

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Предмет, структура і завдання логіки.	2
2.	Екскурс в історію розвитку логіки	2
3.	Поняття як форма мислення.	4
4.	Судження як форма мислення.	4
5.	Основні закони логіки	2
6.	Умовивід як форма мислення.	4

Теми семінарських (практичних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет, структура і завдання логіки.	2
2	Екскурс в історію розвитку логіки.	2
3	Поняття як форма мислення.	4
4	Судження як форма мислення.	4
5.	Основні закони логіки	2
6.	Умовивід як форма мислення.	4

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет, структура і завдання логіки.	6
2	Екскурс в історію розвитку логіки.	6
3	Поняття як форма мислення.	6
4	Судження як форма мислення.	6
5	Основні закони логіки	6
6	Умовивід як форма мислення.	6
7	Доведення та спростування як логічні операції (логічна	6

	теорія аргументації).	
8	Логічні основи ведення суперечок (еристика).	6
9	Логіка формування нового знання. Парадокси наукового пізнання.	4

7. Рекомендовані джерела інформації

Першоджерела

1. Аристотель. Перша Аналітика / Зібрання творів. – М.: Видавництво «Думка», 1998. – т. 2. – С.117-254.
2. Аристотель. Друга Аналітика / Зібрання творів. – М.: Видавництво «Думка», 1998 – т. 2. – С.255-346.
3. Аристотель. Метафізика // Зібрання творів. – М.: Видавництво «Думка», 1998 – т. 1. – С.63-308.
4. Бэкон Ф. Новый Органон. // Сочинения в двух томах. – Т. 2. – М.: Мысль (Философское наследие), 1978. – 569 с.
5. Гегель Г.В.Ф. Энциклопедия философских наук. Наука логика: В 3 тт. – М., 1974. – Т.1.
6. Декарт Р. Міркування про метод: щоб правильно спрямовувати свій розум і відшукувати істину в науках. / Рене Декарт; пер. Андрушко В., Гатальська С. – К.: Тандем, 2001. – 104 с.
7. Лейбниц Г.В. Теория познания, методология, логика и общая теория науки. // Лейбниц Г. В. Сочинения, в четырёх томах. – Серия: Философское наследие. – М.: Мысль, 1984. – 734 с.
8. Поппер К. Логика и рост научного знания (избранные работы). / К. Поппер – М.: Прогресс, 1983. – 605 с.
9. Потемня А. А. Мысль и язык. / А.А. Потемня– К.: Синто, 1993. – 191 с.
10. Рассел Б. Введение в математическую философию. / Б. Рассел – М.: Гносис, 1996. – 240 с.
11. Фреге Г. Логика и логическая семантика: сборник трудов. // Пер. с нем. Б.В.Бирюкова под. ред. З.А.Кузичевой: Учебное пособие для студентов вузов. – М.:Аспект Пресс, 2000. – 512 с.

Основна

1. Алексюк І. А. Логіка: практичні завдання і контрольні запитання / І. А. Алексюк. - К. : Четверта хвиля, 1997. - 91 с.
2. Арутюнов В. Х., Кирик Д. П., Мішин В. М. Логіка: Навч. посібник. - К.: КНЕУ, 1997. - 88 с.
3. Бандурка О.М., Тягло О.В. Курс логіки. – К.,2002 – 236 с.
4. Богдановський І.В., Льовкіна О.Г. Логіка: Опорний конспект лекцій. – К.: МАУП, 2004. – 172 с.
5. Гасяк О. С. Формальна логіка : короткий словник-довідник / О.С. Гасяк. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2014. – 200 с.
6. Гнатюк Я.С. Основи логіки: Навчальний посібник - Івано-Франківськ: Видавець І.Я.Третяк, 2009. - 304 с.
7. Готинян-Журавльова В.В. Навчально-методичний посібник до вирішення задач з логіки для студентів заочного відділення філософського факультету та студентів нефілософських факультетів / В. В. Готинян-Журавльова - Одеса: «Одеський національний університет імені І.І. Мечникова» 2014. – 189 с

8. Гуссерль Э. Логические исследования. Прологомены к чистой логике. - К.: Вентури, 1995. - 256 с.
9. Жеребкін В.Є. Логіка. – 8-е вид., стереотип. – К.: Знання, 2005. – 255 с.
10. Ерышев А.А., Сластенко Е.Ф. Логика: Конспект лекций. – К.: КМУГА, 1999. – С. 13-23.
11. Збірник вправ і задач з логіки: Методичні рекомендації /Укл. С.Ф. Марценюк. - К.: Вища школа, 1994. – 52 с.
12. История логики. Учеб. пособие /Берков В.Ф. - Минск, 2001 – 231 с.
13. Ішмуратов А. Т. Вступ до філософської логіки: Підручник для студентів і аспірантів. – К.: Абрис, 1997. – 350 с.
14. Капітон В.П., Капітон О.В. Логіка в поняттях і схемах: - Наочний посібник Дніпропетровськ: Дніпропетровська державна фінансова академія, 2009. – 81 с.
15. Кислюк К. Логіка : конспект лекцій / К. Кислюк. – Київ : Кондор, 2016. – 92 с.
16. Конверський А.Є. Логіка: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Український Центр духовної культури, 2003. – 320 с.
17. Лакатос И. Доказательства и опровержения. Как доказываются теоремы. - М.: Наука, 1997. - 152 с.
18. Логіка для правознавців [Текст] : навч. посіб. / [О.О. Бандура, О.І. Гвоздік, В. М. Кравець та ін.]. – Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2016. – 144 с.
19. Логіка: практикум для студентів усіх спеціальностей /Укладачі: Є.Ф. Сластенко, Т.Д. Суходуб, С.М. Ягодзінський, М.Л. Воронін – К.: НАУ, 2004. – 108 с.
20. Мельников В. Н. Логические задачи. - Одесса: Вища школа, 1998. - 344 с.
21. Мозгова Н. Г. Логіка: Навч. посіб. 2-е вид. – К.: Каравела, 2011. – 248 с.
22. Навчально-методичний посібник з дисципліни „Логіка” для студентів економічних спеціальностей денної та заочної форм навчання/ Уклад. Н.І.Дяченко, Н.О.Поліщук. – Красноармійськ: КП ДонНТУ, 2010. – 96 с.
23. Павлов В.І. Логіка у запитаннях, відповідях і аргументаціях. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 408 с.
24. Повторєва С. М. Словник з логіки / С. М. Повторєва. – Львів: «Магнолія 2006», 2009. – 196 с.
25. Попович М. В. Логіка і наукове пізнання. - К.: Наукова думка, 1994. - 156 с.
26. Руденко К. П. Логіка. - К.: Вища школа, 1996. - 320 с.
27. Ряшко В.І. Логіка: навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 328 с.

28. Синиця А. С. Логіка: навч. посіб. / А. С. Синиця. – Л.: ЛДУФК, 2012. – 234 с.
29. Сластенко Е.Ф., Ягодзінський С.М. Логіка: Навчальний посібник. – К.: НАУ, 2005. – 192 с.
30. Тарелкін Ю.П. Основи формальної логіки. – Суми, 2001. – 92 с.
31. Титов В.Д. Логіка: Посібник для студентів вищих навчальних закладів / В.Д. Титов, С.Д. Цалін та ін. – Х.: Право, 2008. – 208 с.
32. Тофтул М.Г. Логіка. Посібник для вищих навчальних закладів – К.: Видавничий центр «Академія», 1999. – 336с.
33. Тофтул Н. Г. Логіка: Посібник. Для студентів вищих навчальних закладів. - К.: Академія, 1999. - 336 с.
34. Тягло О.В. Логіка з елементами курсу критичного мислення. – Харків, 1998. – 214 с.
35. Хоменко І.В. Еристика: Мистецтво полеміки. – К.: Юрінком Інтер, 2001. – 192 с.
36. Хоменко І.В. Логіка – юристам. – К.: Четверта хвиля, 2003. – 250 с.
37. Шепетяк О. М. Логіка. Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Олег Шепетяк. – Київ: Фенікс, 2015. – 256 с.

Програмне забезпечення та інтернет-ресурси

<http://philosophy.pu.ru/index.php?id=349>
<http://philosophy.pu.ru/index.php?id=130#humanities>
<http://metod.philos.rsu.ru/umat.htm>
<http://www.humanities.edu.ru/db/sect/46/5>
<http://philosophy.mipt.ru/textbooks/uchebnikonline/>
<http://www.mipt.ru/study/diff/phylosogy/phyhistory.html>
<http://elibrary.ru/defaultx.asp>
<http://zagadki/org.ua>
<http://pidruchniki.ws>